

Stanovisko Zemědělského svazu České republiky k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů / zákon o vinohradnictví a vinařství/, ve znění pozdějších předpisů

Zemědělský svaz České republiky se seznámil s návrhem novely zákona o vinohradnictví a vinařství ve znění schváleném vládou České republiky dne 18. 1. 2016 a sděluje k tomuto návrhu toto stanovisko:

V úvodu považuje Zemědělský svaz České republiky za vhodné uvést, že v celém dosavadním legislativním procesu plně podporuje deklarovaný záměr Ministerstva zemědělství upravit regulaci a evidenci sudového vína tak, aby došlo k zamezení negativních jevů s prodejem sudového vína spojených a na druhé straně nedošlo ke zbytečným zásahům do činnosti výrobců vín. Zemědělský svaz vnímá, že je nadále neudržitelný dlouhodobě existující stav, kdy se v České republice prodává více vína deklarovaného jakožto víno domácího původu, než je objem vína vyprodukovaný domácími producenty. Současně však poukazujeme na sporná ustanovení navrhované novely, která vedou k tomu, že výše uvedený záměr bude naplněn pouze částečně. Na tyto skutečnosti Zemědělský svaz České republiky opakovaně poukazoval na jednáních konaných na Ministerstvu zemědělství v roce 2015, jakož i na akci pořádané v Senátu České republiky v listopadu roku 2015.

Po prostudování návrhu novely zákona o vinohradnictví a vinařství ve znění schváleném vládou dne 16. 1. 2016 Zemědělský svaz České republiky kladně hodnotí, že se podařilo definovat falšování vína, význam této skutečnosti je zřejmý za stavu, kdy třetina kontrolovaných vín jsou pančovaná vína - viz vazba na ustanovení § 3 odst. 2 zákona. Kladně je třeba hodnotit také navrhovaná výše sankce za falšování vína. Pokud se týká povolení k výsadbě, je třeba vycházet ze skutečnosti, že jde o unijní předpis. Kladně hodnotíme také zákaz prodeje vína z prodejních automatů.

Zemědělský svaz České republiky současně považuje za nutné upozornit na některé sporné aspekty navrhované právní úpravy, které by měly být v dalším legislativním procesu adekvátně řešeny:

- návrh ustanovení § 3 – vymezení pojmů - odst. 1, písmeno o/: výrobce je formulován tak, že zahrnuje všechny subjekty, kteří dosud prodávají víno, a to bez ohledu na to, jakým je to způsobem. Důsledkem takto navrhovaného ustanovení bude, že si každá stávající trafika tuto „registraci“ zajistí.
- návrh ustanovení § 3 odst. 1, písmeno u/: nebalené víno - dle vysvětlení Svazu vinařů se toto jeví stejně jako u stávající formy vína, kdy je možno toto realizovat na trhu jako dosud – přímá konzumace (načepovat do skleničky) nebo naplnit přinesenou nádobu či PET láhev.
- návrh ustanovení § 3 odst. 1, písmeno v: sudové víno - opět podle vysvětlení Svazu vinařů lze prodávat z jakéhokoliv obalu do jiného – třeba přinesené PET láhve, či k přímé konzumaci a opět může prodávat kdokoli, tedy každý, kdo se de facto zaregistruje – viz též připomínka k ustanovení § 3 odst. 1, písmeno o/.

- návrh ustanovení § 3 odst. 1, písmeno w/: čepované víno – zde je omezení, je tudíž pravděpodobné, že většina stávajících prodejců se bude držet pro ně výhodnějšího označení – sudové víno.
- návrh ustanovení § 3 odst. 1, písmeno x/: rozlévané víno – zde je nutno podotknout, že pro tuto formu prodeje je nutné mít živnostenské oprávnění pro hostinskou činnost, je tudíž zřejmé, že jisté subjekty se tomuto pojmu vyhnou a plně si vystačí se zaběhnutým a osvědčeným termínem – „sudové víno“.
- návrh ustanovení § 3 odst. 2, písm. b/: příjemce je formulován natolik široce, že de facto jím může opět být prakticky kdokoliv.
- návrh ustanovení § 14a – oznamovací povinnost: pro legálně dovezené víno poněkud velká byrokracie, nahlašuje se ÚKZÚZ, vzorky bude ale odebírat SZPI, má na to sice 10 dnů, ale po odběru vzorků bude následovat jejich analýza, která musí být „provedena bez zbytečného odkladu“, což může být různě dlouhá doba, z těchto důvodů by bylo vhodné zde nastavit termín – např. max. do 14 dnů? Dále je otázka jak bude fungovat komunikace mezi ÚKZÚZ a SZPI. Z dikce návrhu ustanovení § 14b není navíc zcela jasné, zda stačí nahlásit dovoz vína pouze na ÚKZÚZ dle § 14a a odtud si SZPI tyto informace sama přebere a do uvedených 10 dnů přijede odebrat vzorek vína, a nebo bude nutné navíc sdělit dovoz vína i na SZPI a současně je požádat o odběr vzorku dle tohoto ustanovení - vhodnější by byla přesná specifikace včetně stanovení lhůty pro sdělení výsledku analýzy. V této souvislosti je nutné upozornit na velkou administrativní zátěž. Pokud totiž je dovozce povinen nahlásit dovoz vína na celní úřad z důvodu odvedení DPH a současně musí dle stávajících pravidel nahlásit dovoz SZPI, není důvod k tomu, aby toto nahlašoval i na ÚKZÚZ. Řešením by byla povinnost celního úřadu, aby veškerý dovoz vína byl povinen nahlásit registru vedenému ÚKZÚZ a tím by došlo k výraznému snížení administrativní zátěže.
- návrh ustanovení § 16 odst. 3: není zcela zřejmé, jak je míněna dikce „slovní vyjádření obsahu zbytkového cukru“- zda stačí vyjádření slovy „suché“ nebo „polosuché“, pokud by toto nemělo stačit, musel by být obsah cukru číselně vyjádřen
- návrh ustanovení § 16 – označování, odst. 4: z navrhované dikce nevyplývá jednoznačně, zda toto platí pro všechna vína, tedy i vína šumivá, perlivá, likérová apod., a nebo pouze pro vína tichá, neboť takto u nás upravovaná vína mohou být vyráběna z dovoзовých vín třeba i nepřilíš vysoké kvality a zákazník tak může být klamán, neboť za výrobce bude považovat českou firmu, ale produkt je ve skutečnosti čistě dovoзовý. Jediným řešením je povinné označení provenience vína nejenom pro tuzemská tichá vína, ale i pro další druhy vín. Z těchto důvodů je tudíž třeba trvat na tom, aby se tato povinnost vztahovala na všechna vína dle kódování 2204 a 2205. Dále je třeba, aby ustanovení § 16 odst. 4 odkazovalo na vydání prováděcího právního předpisu, který by upravil vzor etikety s povinnou velikostí písma – toto neřeší odkaz na vydání prováděcího právního předpisu obsažený v ustanovení § 16 odst. 12, neboť odkazuje na možnost a nikoliv na povinnost.
- návrh ustanovení § 16 – označování, odst. 5: jako jednodušší se jeví označit víno s původem z ČR naší vlajčkou, jak bylo dohodnuto v březnu 2015 na MZe za přítomnosti pana ministra a jeho souhlasu – či spíše s jeho doporučením? Řešením tak je povinné označení vlajčkou na viditelném místě, tj. na přední a nikoliv na zadní etiketě.
- návrh ustanovení § 16b – sudové víno – odst. 2: potvrzení, že dovoзовá vína bude moci prodávat každý, kdo splní tímto zákonem stanovené povinnosti, viz připomínky k návrhu ustanovení § 3, pozitivní je nepochybně zákaz prodeje z prodejních automatů. K opakovaným připomínkám Zemědělského svazu ČR, které se týkají sudového vína, je

možné uvést, že navrhovaná právní úprava sice ztíží pančování vína, ale neomezuje černý dovoz a následnou distribuci tohoto vína opět na černo.

- návrh ustanovení § 20 odst. 7 vychází z možnosti označení vinařské oblasti při splnění stanovených podmínek, označení vinařské oblasti je třeba zákonem upravit jako povinnost a nikoliv jen jako možnost.
- v návrhu ustanovení § 23 odst. 7 se lhůta jednoho roku k vydání příslušného rozhodnutí jeví jako nepřiměřeně dlouhá, jako přiměřená se nám zdá být lhůta čtyř měsíců.

Výše uvedené lze shrnout tak, že nejde o ztížení podmínek pro podnikání malých vinařů, nebo prodejců, či menších firem obecně – jak se snaží v médiích někteří představitelé různých zájmových skupin nebo přímo prodejci poukázat na dominantu a zájem velkých vinařských společností, které si podle nich tento text zákona na MZe prosadili. Návrh ustanovení § 3, resp. vysvětlení jeho jednotlivých pojmů napovídá, že není ani nadále řešen problém černého dovozu a následně opět černého prodeje velkého množství vína, kdy současní provozovatelé této činnosti navrhovanou právní úpravou budou ohroženi jen minimálně. Základním problémem bude pečlivost pohlídat si evidenci – co se doveze legálně a co se doveze s náhradními průvodními doklady. Pokud konkrétní dovozce víno neupraví přidáním vody a dalších přísad, to znamená, že celá tato šarže bude mít stejné složení, může SZPI kontrolovat kvalitu x-krát – nic nezjistí. Také další kontroly, zaměřené na evidenci, nemají šanci odhalit prodej na černo dovezeného a na černo distribuovaného vína. V minulém roce přitom podle Svazu vinařů měl narůst objem na černo dovezeného vína až na 150 milionů litrů, to navýšilo daňové úniky na minimálně 4 miliardy Kč. Z těchto důvodů jediným řešením pro omezení černého prodeje vína je:

1. udělování licencí na dovoz vína (MZe a Svaz vinařů) – tím by se odbouraly subjekty, které na dovozu staví svůj nezákonný byznys.
2. zákaz prodeje vína v opakovaně plnitelných obalech, větších jak 2 litry (to jsou de facto láhve), ostatní obaly pouze jednorázové. Zde může být námitka, že se víno prodává ve skleněných demižoncích (možná vratných) o obsahu 5 litrů, z těchto důvodů lze uvažovat o výjimce na max. objem 5 litrů.

Akceptací výše uvedeného se nejenom razantně sníží dovoz vína s náhradními průvodními doklady a navíc se omezí stávající miliardové daňové úniky.

V Praze dne 9. 2. 2016

Ing. Martin Pýcha
předseda